

Số: 839/BCA-C61

Hà Nội, ngày 21 tháng 3 năm 2012

V/v báo cáo thực trạng vi phạm hành chính và các giải pháp khắc phục trong lĩnh vực giao thông vận tải đường bộ theo chức năng nhiệm vụ của Bộ Công an.

Kính gửi: Ủy ban pháp luật - Quốc hội khóa XIII

Căn cứ Công văn số 609/UBPL13 ngày 16/02/2012 của Ủy ban pháp luật - Quốc hội khoá XIII, trên cơ sở kế hoạch số 608/KH-UBPL13 ngày 16/02/2012 của Ủy ban pháp luật, Bộ Công an báo cáo về thực trạng vi phạm hành chính và các giải pháp khắc phục trong lĩnh vực giao thông vận tải đường bộ (mốc thời gian tính từ 01/01/2011 đến 29/02/2012) theo chức năng, nhiệm vụ của Bộ Công an được quy định tại Luật giao thông đường bộ năm 2008 như sau:

I. THỰC TRẠNG VI PHẠM HÀNH CHÍNH VỀ TTATGT ĐƯỜNG BỘ

1. Thực trạng tình hình

1.1. Tai nạn giao thông: xảy ra 49.518 vụ, làm chết 12.399 người, bị thương 54.192 người. Trong đó:

- Tai nạn giao thông từ ít nghiêm trọng trở lên: xảy ra 14.599 vụ, làm chết 12.399, bị thương 11.200 người; so cùng kỳ năm trước giảm 1.159 vụ (7,35%), giảm 632 người chết (4,85%), giảm 329 người bị thương (2,85%).

- Tai nạn đặc biệt nghiêm trọng: Xảy ra 99 vụ, làm chết 298 người, bị thương 371 người; so cùng kỳ năm trước: giảm 27 vụ (21,4%); giảm 95 người chết (24,2 %); tăng 46 người bị thương (14,2 %).

- Va chạm giao thông: xảy ra 34.919 vụ, làm bị thương nhẹ 42.992 người; so với cùng kỳ năm trước giảm 5.762 vụ (14,2%); giảm 4.535 người bị thương (9,5%).

* *Phân tích tai nạn giao thông*: Về hành vi gây tai nạn giao thông: Do chạy quá tốc độ chiếm 15%; đi không đúng phần đường, làn đường 26,6%; tránh vượt sai quy định 16,4%; chuyển hướng không đúng quy định 9,2%; không nhường đường khi tránh, vượt 5%; sử dụng rượu bia quá nồng độ gây tai nạn 4,3%...; Đối tượng gây tai nạn: Do lái xe ô tô chiếm 22,3%; lái xe mô tô chiếm 69,4%; đối

tượng khác 8,3%; Địa bàn xảy ra tai nạn¹: Xảy ra nhiều trên các tuyến quốc lộ và đường đô thị (chiếm trên 30%), còn lại là các tuyến tỉnh lộ và giao thông nông thôn. Thời gian xảy ra tai nạn²: Tập trung sau giờ ăn và nghỉ trưa, chiều trong khoảng từ 12h đến 24h hàng ngày.

1.2. Vi phạm TTATGT còn mang tính phổ biến³: trung bình hàng năm, Cảnh sát giao thông phát hiện và xử lý trên 5 triệu trường hợp vi phạm TTATGT (riêng năm 2011, xử phạt 6,4 triệu trường hợp vi phạm). Nhóm vi phạm bị phát hiện và xử lý nhiều là: Chạy quá tốc độ quy định chiếm 21,2%; đi không đúng phần đường, làn đường chiếm 12,5%; thiết bị an toàn không đảm bảo chiếm 10,1%; tránh vượt sai quy định chiếm 9,1%; dừng, đỗ không đúng quy định chiếm 8,9%; chở quá tải chiếm 6,7%; không có giấy phép lái xe chiếm 3,5%; chở quá số người quy định chiếm 3%; người ngồi trên mô tô, xe gắn máy không đội mũ bảo hiểm chiếm 9,3%...

1.3. Ùn tắc giao thông: Những năm gần đây, tình hình ùn tắc giao thông diễn biến hết sức phức tạp, nhất là tại các thành phố lớn (Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh) và các tuyến quốc lộ trọng điểm (Quốc lộ 1, quốc lộ 5), tuyến quốc lộ độc đạo (quốc lộ 3, quốc lộ 6, quốc lộ 18); Tại Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh, ùn tắc xảy ra thường xuyên, nhất là các giờ cao điểm; ngoài giờ cao điểm, xảy ra tình trạng ùn ứ giao thông, tuy chưa đến mức độ tắc nghẽn giao thông nhưng phương tiện dồn ứ nhiều và di chuyển rất chậm (Hiện Hà Nội có 78 điểm, thành phố Hồ Chí Minh có 120 điểm có nguy cơ thường xuyên xảy ra ùn tắc giao thông).

Ùn tắc giao thông đã trở thành nguy cơ trong hoạt động giao thông hiện nay, đã xảy ra 235 vụ kéo dài trên 1 giờ (*tăng 52 vụ = 30,6% so với cùng kỳ năm trước*). Trong đó, tại Hà Nội: 52 vụ (chiếm 22,1%), TP. Hồ Chí Minh: 40 vụ (chiếm 17%), Yên Bái 44 vụ (18,7%), Tiền Giang 16 vụ (6,8%).... Nguyên nhân chủ yếu tại các đô thị là do TNGT (chiếm 44%), lưu lượng phương tiện đông (chiếm 23%), xe hỏng (chiếm 19%)...; tại các tuyến quốc lộ do lưu lượng phương tiện tham gia giao thông lớn, nhiều tuyến đường độc đạo, không có đường tránh, nên khi xảy ra tai nạn giao thông hoặc sự cố trên đường giao thông, không có phương tiện cứu hộ (đối với các phương tiện vận tải lớn), hoặc phương tiện cứu hộ không đến được địa điểm cứu hộ; ý thức

¹ Quốc lộ 31,2%; tỉnh lộ 18,4%; đường đô thị 34,6%; đường nông thôn 9%; trên đường cao tốc 0,9%; đường khác 5,9%

² Từ 0h đến 6h chiếm 11,6%; từ 6h đến 12h chiếm 19,2%; 12h đến 18h chiếm 32,5%; từ 18h đến 24h chiếm 36,7%

³ Toàn quốc hiện có trên 30 triệu phương tiện giao thông cơ giới đường bộ, trong đó số phương tiện thường xuyên tham gia giao thông chiếm khoảng 50% trong tổng số phương tiện hiện có (khoảng 15 triệu lượt), riêng năm 2011, Cảnh sát giao thông xử phạt 6,4 triệu trường hợp vi phạm (số phát hiện và xử lý vi phạm chỉ đạt khoảng 70% số vi phạm thực tế), như vậy, trung bình hàng ngày có ít nhất 50% số phương tiện tham gia giao thông có hành vi vi phạm về TTATGT.

chấp hành của người tham gia giao thông kém, người tham gia giao thông hoạt động theo nguyên tắc "dòng nước chảy" khi xảy ra ùn ứ giao thông, các xe đua nhau chen lấn, ken vào các chỗ hở, không nhường đường, thậm chí đi cả lên vỉa hè...làm cho tình hình ùn tắc càng trở lên phức tạp.

1.4. Tình trạng tụ tập, gây rối trật tự công cộng, đi mô tô, xe máy tốc độ cao, lạng lách và đua xe trái phép: Diễn ra nhiều tại một số đô thị lớn, đặc biệt là tại TP Hồ Chí Minh; Hà Nội. Những năm trước đây, đua xe trái phép có tổ chức, có quy mô; nhưng những năm gần đây, đua xe thường diễn ra tự phát, một nhóm 5 - 7 xe rú ga, tại thành phố Hồ Chí Minh, có nhóm tụ tập đến hàng trăm xe dàn hàng ngang, lạng lách, đánh võng và các xe khác đua theo, gây mất TTATGT và trật tự an toàn xã hội, nhất là những ngày diễn ra các sự kiện thể thao, bóng đá có đội tuyển Việt nam tham gia. Công an các đơn vị, địa phương đã triển khai nhiều phương án chốt chặn, bắt giữ. Lực lượng Công an đã bắt giữ 1.150 trường hợp vi phạm, lập hồ sơ thông báo về phường, xã để giáo dục, quản lý 326 trường hợp, bắt giữ và khởi tố 22 trường hợp gây rối trật tự công cộng và đua xe trái phép⁴.

1.5. Tình hình chống Cảnh sát giao thông khi thi hành nhiệm vụ: Tình trạng chống lại lực lượng làm nhiệm vụ bảo đảm TTATGT trong những năm gần đây diễn biến hết sức phức tạp, đã xảy ra 56 vụ, làm 18 đồng chí bị thương, đã bắt 63 đối tượng giao cho cơ quan điều tra xử lý; so với cùng kỳ năm trước, tăng 05 vụ. Riêng Hà Nội xảy ra 27 vụ (chiếm 48,2% trong tổng số vụ xảy ra trên toàn quốc), trong đó có 02 vụ cố ý gây thương tích, đối tượng dùng dao đâm 01 Cảnh sát giao thông đang làm nhiệm vụ tại ngã tư Thái Hà- Láng Hạ ngày 31/5/2011 và dùng gạch đập vào lưng 01 Cảnh sát giao thông tại ngã tư Thái Hà- Chùa Bộc ngày 20/9/2011. Tại TP. Hồ Chí Minh, xảy ra vụ người tham gia giao thông vi phạm (là Cảnh sát cơ động mặc thường phục) không đội mũ bảo hiểm, khi Cảnh sát giao thông dừng xe để kiểm tra đã không chấp hành, dùng gậy đánh Cảnh sát giao thông, gây phản cảm trong dư luận. Công an TP. Hồ Chí Minh đã tước danh hiệu Công an

⁴ Công an thành phố HCM đã bắt giữ và tạm giữ 803 xe mô tô để xử lý; đã chuyển hồ sơ vi phạm của 326 t/h về Công an quận, huyện nơi đối tượng cư trú để kiểm điểm, giáo dục và quản lý.

- Tại Hà Nội, gần đây xuất hiện tình trạng đua ô tô, Công an Hà Nội đã bắt giữ và xử lý 16 trường hợp điều khiển xe ô tô chạy tốc độ cao, lạng lách đánh võng qua các tuyến phố gây mất trật tự an toàn giao thông, trật tự công cộng.

- Tại Long An: Ngày 12/6/2011, Công an thành phố Tân An (Long An) đã bắt và khởi tố nhóm đối tượng gồm 6 thanh niên tham gia vụ đua xe trái phép trên đường Trần Văn Nam ở phường 3, TP Tân An làm 02 người chết tại chỗ.

- Tại Vũng Tàu đêm 01/9, rạng sáng 02/9/2011 trên các tuyến Thùy Vân- Hạ Long có khoảng 300- 500 xe tụ tập, lạng lách, đánh võng; Công an Bà Rịa- Vũng Tàu tạm giữ 350 xe mô tô để xử lý.

nhân dân, khởi tố vụ án, khởi tố bị can và đã đưa ra xét xử đối với chiến sỹ Cảnh sát cơ động vi phạm.

2. Nguyên nhân của tình hình trên:

2.1. Nguyên nhân khách quan.

- Ý thức chấp hành pháp luật TTATGT của một bộ phận người tham gia giao thông còn kém; vi phạm TTATGT còn diễn ra phổ biến, là một nguyên nhân chính gây tai nạn giao thông và tiềm ẩn tăng tai nạn giao thông (80% số vụ tai nạn giao thông do người tham gia giao thông vi phạm TTATGT gây ra) và ùn tắc giao thông.

- Kết cấu hạ tầng giao thông tuy được quan tâm đầu tư, nhưng chưa đáp ứng yêu cầu phát triển của ngành giao thông vận tải phục vụ phát triển kinh tế - xã hội, sự đi lại của nhân dân. Mạng lưới giao thông đang quá trình đầu tư xây dựng nên chưa hoàn chỉnh, chưa đảm bảo kết nối liên thông tạo mạng lưới đường bộ, các tuyến vành đai chưa hoàn chỉnh; mặt cắt đường ngang còn hẹp, các nút giao thông chủ yếu đồng mức, phương tiện giao thông tham gia hỗn hợp. Nhiều tuyến quốc lộ, tuyến phố vừa sửa chữa nâng cấp, xây dựng các công trình đô thị (điện, cấp thoát nước...) vừa khai thác sử dụng.

- Phương tiện giao thông tăng quá nhanh, chưa đảm bảo phát triển đồng bộ, hài hoà giữa phát triển kết cấu hạ tầng giao thông vận tải với phát triển phương tiện giao thông vận tải; chiến lược phát triển phương tiện chưa đảm bảo; mật độ phương tiện quá tải, so với khả năng cho phép của cầu, đường, vẫn cho nhập khẩu các loại phương tiện vận chuyển siêu trường, siêu trọng; phát triển vận tải công cộng còn yếu kém, chủ yếu là xe buýt, năng lực mới đáp ứng được 10% nhu cầu nhưng chất lượng phục vụ còn kém, bỏ chuyến, lớt, bỏ điểm dừng, chậm giờ... nên không thu hút được mọi người tích cực đi xe buýt, dẫn đến phương tiện cá nhân tiếp tục phát triển và ngày càng gia tăng, đồng nghĩa gia tăng ùn tắc giao thông và tai nạn giao thông.

2.2. Nguyên nhân chủ quan.

- Một số cấp uỷ Đảng, chính quyền, nhất là cấp cơ sở chưa thực sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo công tác bảo đảm TTATGT; công tác lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra đôn đốc việc thực hiện chưa thường xuyên, liên tục, thiếu quyết liệt; còn biểu hiện phó mặc cho ngành chức năng Công an và Giao thông vận tải. Công tác sơ, tổng kết để đánh giá mặt làm được, tồn tại, để đề ra biện pháp tiếp tục thực hiện cũng chưa được quan tâm đúng mức.

- Công tác quản lý nhà nước về TTATGT vẫn bị buông lỏng; các giải pháp bảo đảm TTATGT thực hiện chưa thường xuyên, liên tục và mạnh mẽ; nhiều chủ trương, biện pháp lập lại TTATGT, kiểm chế, làm giảm tai nạn giao thông như hạn chế phát triển phương tiện cá nhân, cấm xe tự chế... chưa tạo được sự đồng thuận, thực hiện không quyết liệt, nên kết quả còn hạn chế; một số hạn chế, yếu kém trong quản lý nhà nước chậm được khắc phục, nhất là quản lý đảm bảo các điều kiện kinh doanh vận tải bằng ô tô, quản lý hành lang bảo vệ công trình giao thông, quản lý hệ đường phố, quản lý lái xe sau sát hạch; đáng chú ý, công tác giáo dục, đào tạo, quản lý nâng cao đạo đức nghề nghiệp, kỹ năng tay lái của đội ngũ lái xe làm nghề kinh doanh vận tải còn nhiều yếu kém, nên xảy ra tình trạng lái xe điều khiển phương tiện phóng nhanh, vượt ẩu, tranh giành khách, hàng hoá, tranh thủ thời gian chạy theo lợi nhuận, bất chấp sự an toàn và dẫn đến các vụ tai nạn giao thông đặc biệt nghiêm trọng, thảm khốc.

- Sự phân công, phân cấp về công tác bảo đảm TTATGT vẫn còn có mặt chưa hợp lý; cơ quan đào tạo, sát hạch cấp giấy phép lái xe, quản lý về lao động (sử dụng lái xe) và cơ quan thực hiện nhiệm vụ tuần tra, kiểm soát, xử lý vi phạm TTATGT đường bộ của lái xe chưa có sự phối hợp chặt chẽ trong việc trao đổi thông tin về việc cấp, cấp lại giấy phép lái xe và việc xử lý lái xe vi phạm. Công tác quản lý lái xe sau khi sát hạch cấp giấy phép lái xe còn bị buông lỏng.

- Sự phối hợp giữa các ngành, các cấp trong công tác bảo đảm TTATGT chưa chặt chẽ, chủ yếu thực hiện theo chức trách được phân công. Trong tuyên truyền, vận động, giáo dục nhân dân về TTATGT đã được các cấp, các ngành và tổ chức chính trị - xã hội quan tâm, có nhiều sáng tạo về hình thức cuộc vận động TTATGT và tự quản về TTATGT, nhưng phong trào "Toàn dân tham gia giữ gìn TTATGT" chưa trở thành phong trào chung của toàn quốc, mới gắn vào các cuộc vận động của các ngành, các địa phương, các tổ chức chính trị- xã hội.

- Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về TTATGT chưa duy trì thường xuyên, liên tục, chưa phù hợp với đặc điểm từng loại đối tượng, địa bàn, chưa đến được cơ sở; người dân chưa nhận thức được việc chấp hành pháp luật về bảo đảm TTATGT vừa là trách nhiệm, đồng thời là quyền lợi thiết thực của mình, nhằm bảo vệ tính mạng, tài sản của bản thân, gia đình và lợi ích chung của toàn xã hội. Việc tổ chức giáo dục Luật giao thông trong các trường học còn nhiều bất cập. Việc đưa tin của một số phương tiện thông tin đại chúng chưa quan tâm phân tích sâu nguyên nhân tai

nạn giao thông, ùn tắc giao thông, làm rõ trách nhiệm các ngành, các đơn vị, địa phương và chưa chú trọng biểu dương gương người tốt, việc tốt, các hoạt động tích cực của lực lượng chức năng, chưa tạo được sự đồng thuận thực hiện các biện pháp mạnh, đồng tình ủng hộ các lực lượng chức năng thực thi nhiệm vụ.

- Cảnh sát giao thông, Cảnh sát trật tự, Thanh tra giao thông là lực lượng nòng cốt, xung kích trong công tác bảo đảm TTATGT đã được quan tâm tăng biên chế và trang bị phương tiện, thiết bị kỹ thuật nghiệp vụ. Tuy nhiên, so với yêu cầu còn thiếu, năng lực hạn chế, chưa có chính sách đãi ngộ thỏa đáng, nhất là kinh phí cho bảo đảm TTATGT ở cấp xã, phương hầu như chưa có; phương tiện, thiết bị kỹ thuật chưa đảm bảo, nhất là thiết bị công nghệ tiên tiến, hiện đại được ứng dụng trong công tác bảo đảm TTATGT còn hạn chế. Một số cán bộ, chiến sỹ, công chức trong khi thi hành nhiệm vụ còn tiêu cực, vi phạm quy trình, chế độ công tác, thái độ, lễ tiết tác phong chưa đúng mực làm ảnh hưởng đến uy tín của lực lượng và hiệu lực thực thi pháp luật.

II. CÔNG TÁC BẢO ĐẢM TTATGT CỦA LỰC LƯỢNG CAND

1. Sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng uỷ Công an Trung ương, Lãnh đạo BCA

- Đảng uỷ Công an Trung ương, Bộ Công an thường xuyên quan tâm, chỉ đạo sát sao đối với công tác bảo đảm TTATGT: Chỉ thị của Đảng uỷ Công an Trung ương và Chương trình công tác của Bộ đã xác định công tác bảo đảm TTATGT là nhiệm vụ trọng tâm, đề ra giải pháp cụ thể và ban hành kế hoạch chuyên đề bảo đảm TTATGT để chỉ đạo toàn ngành thực hiện; giao 01 đồng chí Thứ trưởng tham gia Ủy ban An toàn giao thông Quốc gia, đồng thời trực tiếp chỉ đạo lực lượng Công an nhân dân tăng cường thực hiện các giải pháp bảo đảm TATTGT. Tổ chức sơ, tổng kết đánh giá, rút kinh nghiệm và đề ra phương hướng, nhiệm vụ thực hiện trong năm tới.

- Chỉ đạo tăng cường năng lực cho lực lượng trực tiếp làm nhiệm vụ bảo đảm TTATGT: Báo cáo đề xuất Thủ tướng phê duyệt 02 Đề án tăng cường năng lực cho lực lượng Cảnh sát giao thông đường bộ, 01 Đề án tăng cường năng lực cho lực lượng Cảnh sát đường thủy; đang tiếp tục chỉ đạo xây dựng hoàn thiện và báo cáo Chính phủ phê duyệt 01 Đề án tăng cường năng lực cho lực lượng Cảnh sát giao thông đường sắt.

- Thực hiện chế độ đãi ngộ đối với lực lượng trực tiếp làm nhiệm vụ bảo đảm TTATGT: phối hợp với Bộ Tài chính ban hành quy định trích từ tiền xử phạt vi phạm hành chính về TTATGT bồi dưỡng cho mỗi cán bộ chiến sỹ Cảnh sát giao

thông trực tiếp làm nhiệm vụ được bồi dưỡng từ 700.000 đồng đến 1.500.000 đồng/người/tháng; nếu làm ca đêm được bồi dưỡng thêm 100.000 đồng/người/ca.

- Quan tâm công tác xây dựng lực lượng Cảnh sát giao thông trong sạch, vững mạnh: ban hành quy định "xây và chống" của lực lượng Cảnh sát giao thông, phong trào "Cảnh sát giao thông mỗi ngày làm một việc tốt vì nhân dân phục vụ"; Phê duyệt và triển khai Đề án "Phòng ngừa sai phạm tiêu cực trong hoạt động tuần tra, kiểm soát giao thông"; thành lập Ban Chỉ đạo xây dựng lực lượng Cảnh sát giao thông trong sạch vững mạnh; chỉ đạo lấy đơn vị Cảnh sát giao thông là đơn vị kiểu mẫu về chấp hành điều lệnh Công an nhân dân, xây dựng tư thế, tác phong "vì nhân dân phục vụ"....

2. Công tác tuần tra, kiểm soát, xử lý vi phạm TTATGT

Công tác tuần tra, kiểm soát xử lý nghiêm các hành vi vi phạm pháp luật TTATGT được coi là một trong các biện pháp hữu hiệu quan trọng hàng đầu nhằm thiết lập lại trật tự kỷ cương an toàn giao thông, đồng thời tác dụng tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật, nâng cao ý thức tự giác chấp hành Luật giao thông của người tham gia giao thông.

Bộ Công an đã ban hành các Thông tư quy định về "hoạt động tuần tra, kiểm soát, xử lý vi phạm của CSGT", "quy trình tuần tra, kiểm soát giao thông"; Chú trọng nghiên cứu đổi mới một số chiến thuật cơ bản để giám sát hành vi của người tham gia giao thông như kiểm soát tốc độ, vi phạm đèn tín hiệu, phần đường, làn đường... khá thành công bằng các hình thức kết hợp hoá trang giám sát và xử lý công khai, sử dụng thiết bị kỹ thuật nghiệp vụ (máy đo tốc độ, camera). Gần đây, tổ chức thí điểm hệ thống giám sát và xử lý qua hình ảnh đạt được một số kết quả ban đầu.

Trong hoạt động tuần tra, kiểm soát, Bộ Công an đã chỉ đạo các đơn vị, địa phương mở các đợt hoạt động cao điểm tuần tra, kiểm soát, xử lý vi phạm; đã huy động lực lượng, phương tiện, thiết bị kỹ thuật nghiệp vụ tập trung chỉ huy thực hiện trong phạm vi toàn quốc; chọn một tuyến hoặc đoạn tuyến quốc lộ trọng điểm, hay một địa bàn như Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh; Mở các chiến dịch tổng kiểm tra các phương tiện giao thông hoặc chỉ tập trung kiểm tra một loại phương tiện như ô tô khách hoặc xe tải hoặc mô tô - xe máy... Lực lượng Cảnh sát giao thông của Bộ đã trực tiếp chỉ huy một số đợt hoạt động cao điểm với quy mô lớn, kéo dài trên quốc lộ 1A, quốc lộ 5.

Lực lượng Cảnh sát giao thông là chính, tuy nhiên, do biên chế thiếu, không đủ quán xuyên được địa bàn nên Bộ Công an đã chỉ đạo các đơn vị địa phương huy động các lực lượng Cảnh sát khác như (cảnh sát cơ động, Công

an xã) tham gia bảo đảm TTATGT và tuần tra, kiểm soát, xử lý một số hành vi vi phạm TTATGT theo Nghị định số 27/2010/NĐ-CP của Chính phủ và Thông tư số 47/TT-BCA của Bộ Công an.

Từ chỉ đạo Công an Hà Nội triển khai đạt kết quả, đã rút kinh nghiệm chỉ đạo Công an toàn quốc tổ chức phối hợp lực lượng Cảnh sát giao thông - Cảnh sát hình sự - Cảnh sát cơ động tập trung xử lý vi phạm nổi lên như: tụ tập gây rối trật tự công cộng, đua xe trái phép, thanh niên càn quấy đi xe mô tô đèo 3, 4 người không đội mũ bảo hiểm, tàng trữ vũ khí trái phép... đã đạt kết quả tích cực thiết lập trật tự giao thông và phòng chống tội phạm⁵.

Kết quả: đã kiểm tra xử lý 7.234.163 trường hợp vi phạm Luật giao thông đường bộ (trong đó có 545.096 trường hợp không đội mũ bảo hiểm); kho bạc Nhà nước thu 2.044 tỷ 237 triệu đồng; tước giấy phép lái xe 275.666 trường hợp; tạm giữ 26.842 xe ô tô, 650.227 xe mô tô, xe máy và 4.063 phương tiện khác. So với cùng kỳ năm trước tiền phạt tăng 208 tỷ đồng (tăng 11,3%).

Thông qua công tác tuần tra, kiểm soát, đã phối hợp và bắt 1.222 tên tội phạm (2 giết người, 9 có lệnh truy nã, 16 cướp, 54 cướp giật, 146 buôn bán vận chuyển ma túy, 69 buôn bán vận chuyển thuốc nổ và pháo nổ, 66 tên chống người thi hành công vụ, 187 trộm cắp tài sản công dân...); thu 33 khẩu súng, 125 viên đạn, 18 quả mìn, 322 dao kiếm, 47 bánh + 1,4kg hêrôin, 962 viên ma túy tổng hợp, 1.143 kg thuốc nổ, 2.409 kg pháo. Kiểm tra phát hiện 801 vụ vận chuyển hàng cấm, hàng trốn thuế, thu 545.152 gói thuốc lá ngoại, 1.117 chai rượu, 9 tấn mì chính giả, 430.900 USD chưa rõ nguồn gốc, 561 m³ gỗ, 5.784 kg động vật hoang dã và nhiều hàng hoá khác, chuyển giao cho cơ quan chức năng xử lý, góp phần quan trọng ổn định trật tự, an toàn xã hội.

3. Công tác điều tra, giải quyết tai nạn giao thông.

Bộ Công an đã ban hành Thông tư số 76/TT-BCA ngày 22/11/2011 quy định phân công trách nhiệm và quan hệ phối hợp trong công tác điều tra, giải quyết tai nạn giao thông của lực lượng Cảnh sát nhân dân và ban hành quy trình điều tra, giải quyết tai nạn giao thông đường bộ; kiện toàn tổ chức, phân công, cấp công tác điều tra, giải quyết tai nạn giao thông, tăng cường cán bộ làm công tác điều tra, giải quyết tai nạn giao thông ở các cấp; mở nhiều đợt đào tạo, tập huấn nâng cao nghiệp vụ điều tra tai nạn giao thông trong lực lượng Công an

⁵ Trong 5 tháng thực hiện, đạt kết quả tốt, đã được dư luận và xã hội đồng tình ủng hộ, cụ thể: đã xử lý 9.172 trường hợp vi phạm TTATGT, chuyển Phòng Cảnh sát hình sự 798 vụ, chuyển Công an phường 115 vụ có dấu hiệu tội phạm; tạm giữ 5.204 phương tiện các loại; thu giữ 01 súng K54 6 viên đạn, 22 súng tự chế, 251 dao lê, kiếm mác, 73 bộ xít hơi cay, 79 dùi cui các loại, 192 gói nghi ma túy, 12 bộ vam phá khoá và 4 bộ đục lại SK, SM, 5 mô tô là tang vật vụ án và nhiều tang vật khác liên quan đến các vụ án hình sự. Đã khởi hình sự 50 vụ với 58 bị can.

nhân dân; tăng cường các phương tiện, thiết bị phục vụ công tác điều tra, giải quyết tai nạn giao thông; tập trung điều tra làm rõ nguyên nhân các vụ tai nạn giao thông, nhất là những vụ tai nạn giao thông đặc biệt nghiêm trọng, kiên quyết xử lý hình sự những vụ tai nạn giao thông có dấu hiệu tội phạm. Đồng thời liên ngành Công an - Viện kiểm sát nhân dân tối cao - Toà án nhân dân tối cao đã ban hành văn bản liên tịch chỉ đạo sự phối hợp điều tra, truy tố, xét xử các vụ tai nạn giao thông và các vụ vi phạm TTATGT khác.

Từ năm 2011 đến hết tháng 02 năm 2012, các cơ quan thi hành pháp luật đã khởi tố điều tra: 4.913 vụ án tai nạn giao thông, với 4.908 bị can; chuyển Viện kiểm sát nhân dân các cấp đề nghị truy tố 5.112 vụ với 5.162 bị cáo; Toà án nhân dân các cấp đã xét xử 4.660 vụ với 4.846 bị cáo.

4. Công tác đăng ký, cấp biển số phương tiện giao thông cơ giới đường bộ

Bộ Công an đã ban hành các quy định về đăng ký cấp biển số phương tiện cơ giới đường bộ, đảm bảo thực hiện cải cách thủ tục hành chính theo Đề án 30 của Chính phủ, tăng cường hiệu lực quản lý nhà nước, loại bỏ 11 thủ tục hồ sơ đăng ký xe; phân cấp đăng ký mô tô, xe máy cho Công an cấp huyện, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân được giải quyết trong thời gian nhanh nhất; đồng thời đầu tư trang bị thiết bị kỹ thuật, ứng dụng công nghệ thông tin phục vụ cho công tác đăng ký cấp biển số. Chỉ đạo Công an các địa phương xây dựng củng cố địa điểm tiếp dân giải quyết đăng ký đảm bảo khang trang, thoáng mát, có bảng thông báo các quy định về đăng ký xe, có tivi phát băng hình tuyên truyền về TTATGT, có ghế ngồi, nước uống cho người chờ giải quyết đăng ký, thực hiện nghiêm túc quy chế dân chủ trong công tác đăng ký, cấp biển số phương tiện giao thông cơ giới đường bộ.

Năm 2011 và 2 tháng đầu năm 2012: đăng ký mới 194.963 xe ô tô, 2.883.458 xe mô tô. Nâng tổng số phương tiện hiện đang quản lý gồm 1.889.538 xe ô tô, 34.038.612 xe mô tô.

5. Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về trật tự, an toàn giao thông, vận động toàn dân tham gia bảo đảm trật tự, an toàn giao thông.

Mặc dù là nhiệm vụ phối hợp, nhưng lực lượng Cảnh sát giao thông luôn xác định tuyên truyền, vận động quần chúng tham gia bảo đảm TTATGT là một biện pháp nghiệp vụ quan trọng. Do đó, Cảnh sát giao thông đã chủ động phối hợp với các ngành, các cấp, các phương tiện thông tin đại chúng xây dựng và triển khai các hoạt động tuyên truyền về TTATGT.

Ở cấp Trung ương, dưới sự chỉ đạo của Bộ Công an, Cảnh sát giao thông đã phối hợp với Văn phòng Thường trực Ủy ban An toàn giao thông Quốc gia,

tham gia với Ủy ban Trung ương mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh, Trung ương Hội liên hiệp phụ nữ Việt Nam, Tổng liên đoàn Lao động Việt Nam, Hội cựu chiến binh Việt Nam xây dựng và thực hiện các chương trình hành động tuyên truyền về TTATGT tạo nên phong trào "Toàn dân tham gia bảo đảm TTATGT", huy động được sức mạnh của toàn dân, của cả hệ thống chính trị vào công tác bảo đảm TTATGT. Ở các địa phương, dưới sự chủ trì của Ban ATGT tỉnh, thành phố, lực lượng CSGT đã tích cực phối hợp với các ban ngành đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền với nhiều hình thức, biện pháp rất đa dạng, phong phú...

Công tác tuyên truyền, vận động quần chúng nhân dân tham gia bảo đảm TTATGT đã được tiến hành với những hình thức, biện pháp đa dạng, luôn được đổi mới, có sự thu hút, hấp dẫn và hiệu quả cao, như: Thi liên hoan băng hình toàn quốc 2 năm 1 lần; Thi tìm hiểu Luật lệ giao thông; Các hình thức sân khấu hoá Luật lệ giao ATGT; Thi lái xe giỏi, lái xe an toàn; Tuyên truyền bằng băng rôn, tờ rơi, nói chuyện ở các cơ quan, trường học, công ty, đơn vị...; Thi trắc nghiệm qua Chương trình "Tôi yêu Việt Nam"; Tuyên truyền qua chuyên mục ATGT phát trên VTV1 (Đài THVN); Đưa tin lên mạng điện tử VietnamNet, Website Đảng Cộng sản Việt Nam; Ký cam kết thực hiện giữa các đơn vị, cơ quan, hộ gia đình, cá nhân về các nội dung bảo đảm TTATGT; Xây dựng các tổ tự quản TTATGT, các đoạn đường thanh niên tự quản... Nhiều địa phương, đơn vị sáng tạo ra các hình thức tuyên truyền rất phong phú, độc đáo. Phải nói rằng đây là một thời kỳ công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật về TTATGT được đẩy mạnh hơn bao giờ hết, tạo ra được sự quan tâm của xã hội, góp phần giáo dục, nâng cao ý thức của nhân dân về TTATGT. Trong đó, lực lượng Cảnh sát giao thông đã góp phần không nhỏ, giữ vai trò chủ công trong thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền.

6. Công tác chỉ huy điều khiển giao thông và dẫn đoàn.

6.1. Chủ động xây dựng các phương án chỉ huy, điều khiển giao thông, phòng ngừa và giải quyết ùn tắc giao thông.

Trước tình hình đô thị hoá diễn ra mạnh mẽ, kết cấu hạ tầng giao thông đường bộ được đầu tư, cải tạo, mở rộng, nâng cấp và xây mới, phương tiện giao thông tăng nhanh, việc tổ chức giao thông đặt ra nhiều vấn đề phức tạp, thời gian qua, công tác chỉ huy điều khiển giao thông của lực lượng CSGT được tập trung vào 2 nhiệm vụ chủ yếu là phối hợp tổ chức giao thông và chỉ huy điều khiển giao thông, góp phần chống ùn tắc giao thông và tai nạn giao thông. Lực lượng Cảnh sát giao thông từ Bộ đến các địa phương đã tích cực phối hợp với Bộ Giao thông vận tải, các Sở Giao thông vận tải (Giao thông

công chính) và các Ban quản lý dự án nâng cấp một số tuyến đường trọng điểm, tiến hành khảo sát, kiến nghị các giải pháp tổ chức giao thông ở các quốc lộ trọng điểm, thành phố Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh...

Chỉ huy điều khiển giao thông luôn được xác định gắn liền với yêu cầu chống ùn tắc giao thông và phòng ngừa tai nạn giao thông. Bộ đã chủ trì tổ chức hội thảo giải pháp phòng ngừa, xử lý tình huống ùn tắc giao thông trên các quốc lộ và tại các thành phố lớn (Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh), đề ra các giải pháp cùng các phương án xử lý ùn tắc giao thông với sự phối hợp, hiệp đồng của các tỉnh lân cận giáp danh dưới sự chỉ huy, điều hành thống nhất.

6.2. Thực hiện các nhiệm vụ tổ chức bảo đảm TTATGT và dẫn đoàn phục vụ các hoạt động của Lãnh đạo Đảng và Nhà nước, các lễ hội lớn của dân tộc.

Là nhiệm vụ quan trọng của lực lượng Cảnh sát giao thông, góp phần bảo đảm tuyệt đối an toàn giao thông khi diễn ra các hoạt động đối ngoại, các sự kiện chính trị, thể thao, lễ hội lớn của đất nước. Cục C67 đã tập trung hoàn thiện các cơ sở pháp lý, đề xuất tăng cường cán bộ và cơ sở vật chất cho công tác dẫn đoàn. Được sự quan tâm của Bộ và Công an các địa phương, lực lượng Cảnh sát giao thông đã được tăng cường nhiều phương tiện, thiết bị hiện đại, phục vụ đặc lực cho công tác dẫn đoàn. Công tác dẫn đoàn ngày càng có tính chuyên nghiệp cao.

Thời gian qua, lực lượng Cảnh sát giao thông đã phối hợp với các lực lượng trong và ngoài ngành xây dựng, triển khai các phương án tổ chức phân luồng, phân tuyến, dẫn đoàn bảo đảm TTATGT phục vụ cho các sự kiện chính trị, văn hoá, thể thao du lịch, lễ hội lớn và các hoạt động chính trị tầm cỡ quốc tế... được Đảng, Chính phủ và các Bộ, ngành biểu dương, khen ngợi⁶.

6.3. Phối hợp khảo sát, kiến nghị các bất hợp lý trong tổ chức giao thông

- Phối hợp với các đơn vị của ngành Giao thông khảo sát xác định các “điểm đen” về tai nạn giao thông và có văn bản đề nghị các biện pháp khắc phục, văn bản được lưu hồ sơ và kiên quyết đề nghị khởi tố trước pháp luật đối với các trường hợp không khắc phục kịp thời để xảy ra tai nạn giao thông nghiêm trọng; phối hợp khảo sát và đề xuất điều chỉnh hợp lý hệ thống báo hiệu đường bộ, việc lắp đặt dải phân cách để tách dòng, phân làn xe; chú trọng việc lắp đặt các biển báo liên quan đến tốc độ xe chạy trên đường.

⁶ Đã bố trí lực lượng, phương tiện và tổ chức dẫn bảo đảm an toàn các đoàn đại biểu Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI; bầu cử Đại biểu Quốc hội khóa XIII và HĐND các cấp; các kỳ họp Quốc hội, hội nghị thường niên Ngân hàng châu Á, Hội nghị Bộ trưởng Thanh niên ASEAN lần thứ 7, Kỳ họp Đại hội đồng Interpol lần thứ 80; Năm 2011, đã tổ chức triển khai dẫn 1.335 đoàn đảm bảo tuyệt đối an toàn, thông suốt.

- Phối hợp khảo sát, tham mưu, đề xuất việc hạn chế phương tiện cá nhân; hạn chế mô tô, xe gắn máy và xe ô tô lưu thông trên một số tuyến phố vào một số giờ nhất định (hoặc cấm dừng, đỗ) phù hợp với điều kiện cụ thể của từng khu vực trong các thành phố lớn.

7. Công tác xây dựng văn bản pháp luật

Được xác định là một trong những nhiệm vụ trọng tâm hàng đầu nên đã tập trung xây dựng và hoàn thiện các văn bản quy phạm pháp luật, tạo hành lang pháp lý chặt chẽ và điều kiện thuận lợi cho lực lượng CSGT triển khai các biện pháp bảo đảm TTATGT.

Bộ Công an đã ban hành 08 Thông tư, trong đó có: 03 Thông tư liên tịch số 02/2011/TTLT-BCA-BGTVT thay thế Thông tư số 04 hướng dẫn về học và kiểm tra lại Luật GTĐB đối với những trường hợp bị tước giấy phép lái xe 60 ngày; Thông tư liên tịch số 08/2011/TTLT-BCA-BGTVT quy định về phối hợp thực hiện công tác bảo đảm TTATGT đường sắt; Thông tư liên tịch số 04/2012/TTLT quy định về tín hiệu của xe được quyền ưu tiên. 05 Thông tư của Bộ gồm: Thông tư số 28/2011/TT-BCA quy định quy trình chỉ huy ĐKGT; Thông tư số 39/2011/TT-BCA quy định lực lượng Công an kiểm tra, xử lý vi phạm về bảo vệ kết cấu hạ tầng giao thông đường bộ; Thông tư số 47/2011/TT-BCA quy định chi tiết thi hành một số điều của Nghị định số 27/CP quy định việc huy động các lực lượng Cảnh sát khác và Công an xã phối hợp với CSGT đường bộ tham gia tuần tra, kiểm soát TTATGT đường bộ trong trường hợp cần thiết; Thông tư số 75/2011/TT-BCA sửa đổi, bổ sung Thông tư số 36/2010/TT-BCA quy định về đăng ký xe; Thông tư số 76/2011/TT-BCA ngày 22/11/2011 quy định phân công trách nhiệm và quan hệ phối hợp trong công tác điều tra, giải quyết TNGT của lực lượng CSND.

Hiện đang phối hợp với Bộ Giao thông vận tải hoàn chỉnh dự thảo Nghị định sửa đổi Nghị định số 34/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giao thông đường bộ; đồng thời đang chủ trì xây dựng Nghị định quy định về các giải pháp phòng ngừa, ngăn chặn tình trạng chống người thi hành công vụ trong công tác bảo đảm trật tự an toàn giao thông; Phối hợp rà soát lại toàn bộ hệ thống văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến công tác bảo đảm TTATGT đường bộ; kiến nghị đề xuất việc sửa đổi Luật giao thông đường bộ năm 2008 và xây dựng Luật về trật tự an toàn xã hội (trong đó có mục riêng về công tác bảo đảm TTATGT).

III. NHẬN XÉT, ĐÁNH GIÁ VÀ KIẾN NGHỊ

1. Nhận xét, đánh giá

Những năm qua, công tác bảo đảm TTATGT được xác định là một nhiệm vụ chính trị trọng tâm, quan trọng, được Đảng, Quốc hội, Chính phủ

đặc biệt quan tâm chỉ đạo; các cấp, các ngành từ Trung ương đến địa phương, các tổ chức chính trị, xã hội quán triệt tổ chức thực hiện và huy động được nhân dân tham gia nên đã đạt được kết quả tích cực, nhất là từ năm 2003: Ban Bí thư Trung ương Đảng (khoá IX) đã ban hành Chỉ thị số 22-CT/TW ngày 24/2/2003 và đang giao cho Đảng uỷ Công an Trung ương chủ trì phối hợp với các tổ chức cơ sở đảng, đảng đoàn, các tỉnh uỷ, thành uỷ tổ chức đánh giá tổng kết 8 năm thực hiện Chỉ thị 22-CT/TW và đề xuất Ban Bí thư ban hành Chỉ thị mới về tăng cường sự lãnh đạo của đảng đối với công tác bảo đảm TTATGT trong tình hình mới. Quốc hội đã có Nghị quyết số 14/2002/QH11 chuyên đề về TTATGT, Nghị quyết số 21/2011/NQ-QH13 có riêng một mục về công tác bảo đảm TTATGT; tập trung sửa đổi, bổ sung các luật giao thông; tăng cường giám sát việc thực hiện Luật giao thông và công tác bảo đảm TTATGT. Đặc biệt, Chính phủ chỉ đạo quyết liệt, đã có 04 Nghị quyết, 05 Chỉ thị, 06 quyết định chuyên đề về TTATGT; có nhiều chủ trương, giải pháp cơ bản lâu dài và cấp bách trước mắt. Các cấp, các ngành từ Trung ương đến địa phương đã quán triệt thực hiện đồng bộ các giải pháp kiểm chế và làm giảm tai nạn giao thông, do vậy từ năm 2008 đến nay, tình hình TTATGT có chuyển biến tích cực, tai nạn giao thông được kiểm chế và giảm cả 3 tiêu chí.

Tuy nhiên, tình hình TTATGT vẫn diễn biến phức tạp, vi phạm TTATGT còn phổ biến; TNGT vẫn ở mức cao và nghiêm trọng, tiềm ẩn nguy cơ gia tăng; tái diễn tình trạng đua xe trái phép, nhất là điều khiển ô tô chạy tốc độ cao (tại Hà Nội, TP Hồ Chí Minh và một số đô thị lớn) và thanh thiếu niên không đội mũ bảo hiểm khi đi mô tô, xe máy. Ùn tắc giao thông và tai nạn giao thông vẫn là vấn đề bức xúc của toàn xã hội, gây ảnh hưởng đến sự phát triển bền vững kinh tế - xã hội. Bên cạnh đó, vẫn còn tình trạng cán bộ, chiến sĩ Cảnh sát giao thông vi phạm quy trình công tác, sai phạm, tiêu cực gây ảnh hưởng lớn đến uy tín, danh dự và hoạt động của lực lượng Công an nhân dân nói chung và Cảnh sát giao thông nói riêng.

Thời gian tới, Bộ Công an sẽ có kế hoạch, biện pháp cụ thể về công tác bảo đảm TTATGT nhằm ngăn chặn có hiệu quả tình trạng vi phạm pháp luật về TTATGT, kiểm chế và giảm thiểu tai nạn giao thông, ùn tắc giao thông theo Chương trình hành động của Chính phủ nhiệm kỳ 2011-2016 ban hành kèm theo Nghị quyết số 06/NQ-CP ngày 07/3/2012 của Chính phủ.

2. Kiến nghị

2.1. Đề nghị Quốc hội tăng cường hơn nữa hoạt động giám sát trong công tác bảo đảm TTATGT đường bộ đối với các bộ, ngành theo chức năng nhiệm vụ; tổ chức có chất lượng việc chất vấn và kết quả thực hiện kiến nghị

của đại biểu, cử tri Quốc hội đối với các cá nhân có thẩm quyền trong chỉ đạo thực hiện công tác bảo đảm TTATGT.

2.2. Đề nghị Ủy ban pháp luật Quốc hội tham mưu cho Quốc hội về dự án Luật xử lý vi phạm hành chính:

- Đề nghị giữ nguyên quy định về hình thức xử phạt bổ sung như Chính phủ đã trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội, theo đó cho phép tịch thu phương tiện được sử dụng để đưa xe trái phép không phân biệt chủ sở hữu;

- Quy định tạm giữ phương tiện đối với người chưa đủ tuổi điều khiển phương tiện.

- Nâng thẩm quyền cho cán bộ chiến sỹ Công an nhân dân lên mức 2.000.000 đồng để giảm bớt phiền hà, tốn kém, tránh cho nhân dân phải đi lại nhiều lần để thi hành quyết định xử phạt (hầu hết các quy định hiện hành của Nghị định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giao thông đường bộ đều vượt quá thẩm quyền của cán bộ, chiến sỹ CAND).

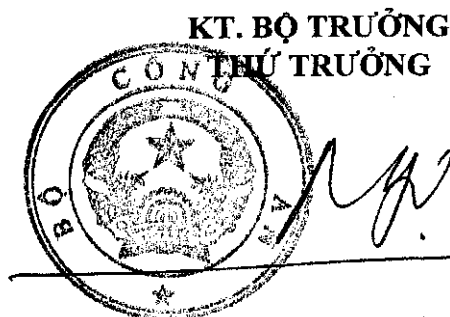
- Bổ sung quy định về thẩm quyền xử phạt, thẩm quyền áp dụng các biện pháp ngăn chặn của Lãnh đạo cấp phòng trực thuộc các Cục nghiệp vụ có nhiệm vụ tuần tra kiểm soát, xử lý vi phạm hành chính như thẩm quyền của Trưởng Công an cấp huyện (vì các Cục nghiệp vụ, ngoài nhiệm vụ kiểm tra, hướng dẫn vẫn có chức năng trực tiếp thực hiện nhiệm vụ xử lý vi phạm tại các địa bàn phức tạp).

2.3. Đề nghị Ủy ban pháp luật Quốc hội tham mưu cho Quốc hội sửa luật giao thông đường bộ năm 2008.

Bộ Công an báo cáo Ủy ban pháp luật Quốc hội. *Phu*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Các VK; (Đề báo cáo Lãnh đạo Bộ)
- V19, V11;
- Lưu: VT, C61(C67).

Trung tướng Phạm Quý Ngọ